

sagt einki at lurta eftir.

Tað sum eg í umrøddu grein fílist á, er at eg sakni onkran, sum, bæði í Útvarpi, Sjóntvarpi og í bløðunum, hevur ábyrgdina av at mentanin, í víðasta tydingi, verður umrødd og víðgjørð. Hetta átti at verið so stórt partur av senditíðini ella teigaplássinum, at tað er alt ov nógv hjá einum blaðmanni at hava sum hjáuppgávu. – Eg haldi, at man kann siga, at summir partar av mentanini fáa góða umrøðu í lotuni, t.d. ítrótturin og tónleikurin. Og her hevur tú eisini eina kenslu av, at tað eru persónar, ið hava hetta sum teirra arbeiðsoki. Og soleiðis átti tað eisini at verið á øðrum økjum.

Sum domi nevni eg, at síðan Olivur Næss og Oskar Hermannsson fullu frá, hevur tú valla hoyrt eitt nýtt hoyrispæl í Útvarpinum, hóast liv er í leikistini nú sum kanska ongantið áður. Og síðan Hans Thomsen fór, hevur sera lítið verið at hoyrt av nýggjum tydingum á bókmentliga økinum, hóast vit eiga bæði tyðarar og tyðingar, sum einki annað land. Og nær hoyrdu vit seinast ein nýggjan upplæsa í Útvarpinum, vit klekja nýggjar sjónleikarar sum ongantið áður. Og eg tori eisini at siga, at síðan Niels Juel Arge fór frá sum útvarpsstjóri hevur ikki verið lisi ein einasta yrking í Útvarpi Føroya. Tað er hetta, sum greinin „Miðlar og mentan“ m.a. snýr seg um.

Tað kann ikki vera rætt, at mergurin í mentunarsendingum í Útvarpinum í dag framvegis skal byggja á tað, sum arbeiddsamtir menn sum t.d. Finnbogi Ísakson og Árni Dahl leggja til rættis – í teirra fíritið – tí teir beint nú hava hug og tíð at takast við slíkar uppgávur.

Hví er t.d. býtið ímillum tíðini og mentunarsendingar so skeivt? Hvát er tað, sum ger, at tú hoyrir tíðindini um, at Uffe Elleman Jensen er boðin til samrøðu hjá Warren Christoffer í Amerika, tú hoyrdi hesi tíðindini upp í saman eitt heilt víkuskifti, í hvørjari tíðindasending frá friggjalegi á miðdegi til mánadag á miðdegi. Vóru tey so spennandi? Var einki annað nýtt? Vistu upplæsararnir ikki av hvørjum øðrum? Ella er tað tað, at útvarpsmanningin heldur lurtarskarar vera so tornaman, at hann skal hava tað inn við skeið – í hvussu er alt víkuskiftið?

Í greinin víðgeri eg eisini spurningin um, at fáa í lag eitt kjak um innihaldið í fjølmiðlunum. Hvør eigur Útvarpið og Sjóntvarpið. Er tað satt, at Útvarpið, sum í rakstri kostar fl. mill. kr. árliga, ikki hevur ráð at senda eina sending við yrkingum á jólium og á páskum t.d.?

Er tað so, at tað veruliga kostar fleiri hundrad túsund krónur at lesa eina yrking hjá Jóanesi Nielsen, so haldi, sjálvt eg, at hetta er nakað sum teir avvarðandi myndugleikarnir mugu átaka sær at loysa – onkursvegna. Man kann ikki loyva sær bara at seta seg at biða, meðan Olivur Hátún og hansara kór syngur yrkingarnar inn á band, og Janus Mohr spælir tað heila av sum sang sunnudag kl. 13.40. – Sangur er eitt, og upplestur er nakað annað. – Vit hava brúk fyri báðum, skulu vit hava eitt gott Útvarp.

Eg havi tikið lut í 4 bókmentiligum tiltøkum í heyst, og eg má siga, at tað journalistiska arbeiðið í hesum sambandi hevur verið vónaligt. Hvar í orsökini er, veit eg ikki reiðiliga, men sum sagt í greinin „Miðlar og mentan“, havi eg gjørt mætar metingar.

Einastaðni í greinin verður m.a. nevnt okkurt um, at kanska brúka vit banka-kreppur, landsstýriskreppur, skipakreppur, rávurkreppur og aðrar kreppur sum skálkaskjól, hagar vit flýggja, og soleiðis troka burtur, hvussu skilið er á øðrum økjum.

Nú eru 5 vikur eftir av árinum, og, eitt sindur kategorískt loyvi eg mær at siga, at enn havi eg næstan ikki sæð ella hoyrt eitt ummæli av nokrum sum helst. Her havi í alt ár verið framsýningar, framfærslur, bóka- og fløguútgávur. Hvar eru ummælini? Eg minnst næstan einki; her skal eg tó leggja aftrat, at tað sum kemur fram í morgunsendingum útvarpsins av slíkum slag, er einki at fílast á, men tað meti eg sum forlongdar tíðindasendingar, sendar meðan stórt partur av arbeiðarafjöldini ikki hevur møguleika at lurta av heilum huga.

Eg haldi tað ikki vera rættan vetrarskrápolitikk hjá Útvarpinum, at siga „at seinni í vetur, tá ið liður ímóti jólium, fara vit at ummæla bókur, tí tá koma tær út“.

Føroysk mentan hevur ongantið borið brá av „spekulation“, og kanska júst tí eru vit so væl fyrri í dag, tá ið tað snýr seg um føroyska mentunarlívið. – Útvarpið átti at víðgjørt mentan alt árið, og t.d. ikki bara ummælt bókur um tað mundið, tá ið summi geva teirra bókur út, t.v.s. nú í november og desember. – Nú var eg kanska nakað ágangandi, men í greinin „Miðlar og mentan“ taki eg nógv dýrari til, men hana skulu tí eiga til goðar.

Sívar á Seiðabergi boykottar Sosialin...

Áhugaverdar og stuttligar upplýsingar um okkara høvundar í nýggju Rithøvundabókini



Nakrir av høvundunum í Pætursastovu, tann dagin bókini varð givin út

SJÓRÐUR SKAALÉ KALMAR LINDENSKOV

Tað er ein bæði áhugaverd, hent og stuttlig upplýgslabók, rithovndafelagið gav út í vikuni.

Har er ein stutt lýsing av øllum okkara høvundum - og lýsingina hava teir sjálvir gjørt.

Hetta ger bókina ógvuliga fjølbroytta, og nógv stuttligari at lesa, enn um onkur einstakur hevði havt skrivað alt.

Ymskur stíllur

Flest allir høvundar nir greiða eitt sindur frá ættini, hvar og nær teir eru foddir, hvar teir hava búð og búgva, og hvat teir hava lagt úr hondum.

Men tá tað er sagt, kemur stíllurin hjá hvørjum ein-

støkum til sjóndar.

Alexandur Kristiansen greiðir í fáum orðum frá tí, honum hevur verið fyrri í livinum, og endar soleiðis „Og næstan alla tíðina havi eg lisið bókur og roynt at skrivað. Og yrkt og umsett sálmar og sangir og barnarimur og ordiligar y.kingar. Og viðhvørt hevur tað eydnast“.

Jóanes Nielsen eitur í veruleikanum Jóanes Se-kjær Nielsen, og vit fáa at vita, at navnið er sett saman av einum dreymi, einum staðarnavni, og at ein farri av kríggi eisini hómast í eftirnavinum.

Annars sigur hann seg hava „tef fyrri gulli, lorti og sólarmyrkingum“...

Sosialurin broytti yrking

Sívar á Seiðabergi, sum ofta

skrivur yrkingar í bløðunum, er dulnevni fyrri Niels Una Dam.

Hann greiðir frá, hví hann næstan altíð skrivur í Dimmu:

„Orsökini til at eg velji Dimmu fram um hitt stóra blaðið Sosialin, er, at eg eina ferð skrivaði til Sosialin, men teir vóru so frekir at umyrkja ein stóran part av yrkingini, m.a. heitið“.

Vit kunnu ikki annað enn biðja um umbering. Og skoyta uppi, at har má eitt mistak vera hent. Tað er ið hvussu er ikki vanligt, at innsent tilfar verður umskrivað her í húsinum...

Men Sívar nýtir kortini ikki altíð Dimmu. Einaferð skrivaði hann til Oyggjatiðindi, tí Dimma ikki vildi prenta eina yrking, hann kallaði Avgjaldssamlegan...

70 bókur

Tann einasti í bókini sum ikki upplýsir aldur, er Ebba Hentze. Men hon upplýsir kortini at hon tók students-prógvi í Keypmannahavn í 1950. So kunnu fólk sjálvi rokna út...

Tað skilst annars á bókini, at Ebba hevur avrikað meir, enn tey flestu hava vitað. Ikki færri enn umleið 70 enskar, amerikanskar, týskar, svenskar og norskar bókur hevur hon týtt til danskt. Nakrar teirra undir pseudonymi.

Umframt, sjálvsagt, allar tær føroysku.

86 fólk

Rithøvundabókini er úrslit av samstarvi millum felagið og høvundarar og har eru tilsamans 86 høvundar við. Bókin fæst fyrri 150 krónur.

TECHNIC DEKK

Allar vanligar støddir

DEKKSÖLAN
Á SELATRAÐ
Tlf. 48 195

Vit skifta eisini dekk um kvøldið og í víkuskiftinum

Vit hava fingið bílig
edilgran
JÓLATRØ

P/W-Ísinkram

Søldarfjórður, Tlf. 41166 og 84166

